

Temps era Temps
Josep Bayerri Raga

BEATIFICACIONS I CONDECORACIONS

Diumenge, organitzat per la Conferència episcopal espanyola, s'oficiarà a Tarragona la beatificació de 522 persones, procedents de 16 diòcesis d'Espanya, des de Cordova a Bilbao passant per Tarragona, Barcelona, Lleida i Tortosa. La majoria foren assassinats, durant els fets revolucionaris de 1936, esdevinguts a la zona republicana a l'inici de la Guerra Civil, per la seva militància religiosa per la qual cosa l'Església els considera "Màrtirs de la Fe". S'espera l'assistència de més de 20.000 persones entre les quals els actuals alcaldes dels 200 pobles originaris dels homenatjats

Des dels temps més llunyans el poder que regeix la societat cada moment disposa d'instruments per enaltir públicament aquelles persones que més s'identifiquen amb els valors que preconitza. Nomenaments de fills predilectes, premis honorífics, medalles oficials i guardons de tota mena, son instruments que fan possible aquesta exaltació exemplificadora. L'Església Catòlica, el centre de poder més important del món, no és aliena a aquesta dinàmica i, com li correspon, ho fa des de la vessant religiosa.

Fa gairebé deu anys s'inicià a Tortosa el procediment per beatificar 223 persones, sacerdots, seminaristes i fidels, de la diòcesi, assassinats durant la Guerra Civil, molts d'ells ho seran diumenge dins el paquet de "Martirs de la Fé". El 30 de juliol de 1936 van arribar a Tortosa un grup de pistolers de la FAI, comandats per Manuel Carozas que, marginant els poders públics, iniciaren un seguit de detencions i assassinats contra persones de dretes, especialment capellans i seguidors de Joaquim Bau. La seva finalitat era provocar la revolució llibertaria que, al seu parer, impedièn els polítics republicans democràtics; l'excusa: els assassinats feixistes a l'altra zona (Subirats Piñana, J: "Tortosa, Front de Guerra". Ed. Columna, BCN 1996). Durant els dos mesos que va durar el caos -agost i setembre de 1936- van morir solament a la ciutat de Tortosa 116 persones, del total de 166 executats a la reraguarda durant els 30 mesos de guerra; 33 eren capellans. La major part dels capellans occits no eren neutrals sinó militants tradicionalistes actius i reconeguts (Pujadas Martí, X: "Tortosa, 1936-39". Ed. Dertosa, TRT 1988). El grup de Carozas no es movia per raons estrictament religioses, com ho demostra que, nou mesos després, van promoure a Tortosa l'intent de cop revolucionari de maig del 37 en el que moriren 8 persones més, republicans o Guàrdies Civils, aleshores Guardia Republicana, que després el franquisme afegiria a la llista de "*caídos por Dios y por España*" (Monllao Panisello, J: "*Estampas de Dolor y de Sangre*". Ed. Algueró y Baiges. TRT 1941). Pel que fa al conjunt del bisbat de Tortosa, la persecució religiosa fou la més elevada d'Espanya, representant la mort del seixanta per cent del seu clergat, degut a les particulars característiques de l'estructura social del territori i pel paper dels seus capdavaners durant els anys precedents. La Santa Seu considera provat que aquestes persones van morir, no pas per raons polítiques o socials, sinó perquè els seus executors odiaven la fe catòlica. Potser alguns si, però la crònica històrica demostra que altres foren executats per la seva col·laboració amb el caciquisme repressor i l'agitació activa a favor de la sublevació feixista. Ara, al cap de setanta anys, l'Església vol recuperar la memòria d'una desgràcia col·lectiva convertint-la en un element de culte. Està en el seu dret. És com ficar-los al "*Cuadro de Honor*", aquell invent dels col·legis religiosos dels anys cinquanta.

Els anys immediats de la postguerra, els tribunals franquistes, sota una cínica excusa de justícia, va assassinar a 81 tortosins la major part per haver estat dirigents de

sindicats i partits d'esquerres (Solé Sabaté, JM: "La repressió franquista a Catalunya". Ed. 62, BCN, 1985). Amb les beatificacions, el poder religiós vol recuperar la memòria dels seus màrtirs de dretes. Pel que fa als màrtirs d'esquerres, solament tinc record de dues reivindicacions, la del metge Primitiu Sabaté, que vaig promoure jo quan era regidor de l'ajuntament de Tortosa, el 1985; i la del que fou alcalde Josep Rodríguez "Farinetes", promoguda pel Col·lectiu Marcel·lí Domingo l'any 1996. El poder enalteix els seus. L'Església encara en té molt i pot organitzar rituals com el del diumenge proper a Tarragona. Mentre, la República és només història i s'ha de limitar a actes puntuals promoguts contra corrent a un país regit per una monarquia decadent enaltida pels professionals de la política corrupta. Tot plegat, cròniques del passat.

Foto: Placa amb el llistat de capellans assassinats que hi ha a la sagristia de la catedral

Text: La revolució descontrolada es va acarnissa amb assassinar religiosos però no tots ho foren per la seva condició de tals sinó per la seva militància feixista.